

IES do Castro

Proxecto Educativo de Centro

Aprobado polo Claustro na reunión do día 24 de setembro de 1999 e polo Consello Escolar na reunión do día 27 de setembro de 1999. (Inclúe as modificacións aprobadas polo Claustro en reunións de 16 de xaneiro e 6 de maio de 2002, e Consello Escolar en reunión de 26 de xuño de 2002).

Índice

I. CONTEXTO.....	1
1. Recensión histórica:.....	1
2. Alumnado:.....	1
3. Profesorado:.....	1
4. Familias:.....	2
II. INSTALACIÓNS E DOTACIÓNS.....	3
III. OFERTA EDUCATIVA.....	4
Materias Optativas:.....	4
1º Ciclo ESO:	4
3º ESO:.....	4
4º ESO:.....	4
1º BACHARELATO.....	5
2ª BACHARELATO.....	5
IV. SINAIS DE IDENTIDADE.....	6
1. MODELO DE XESTIÓN	6
2. ASPECTOS INSTITUCIONAIS.....	6
3. CONVIVENCIA E VALORES DEMOCRÁTICOS.....	6
4. A CONFESIONALIDADE.....	6
5. NORMALIZACIÓN LINGÜÍSTICA.....	6
6. COEDUCACIÓN.....	6
7. EDUCACIÓN PARA A TOLERANCIA.....	6
8. EDUCACIÓN PARA A SAÚDE.....	6
9. DESENVOLVEMENTO E MEDIO AMBIENTE.....	7
10. METODOLOXÍA.....	7
11. AVALIACIÓN.....	7
12. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE - INTEGRACIÓN.....	7
13. ORIENTACIÓN.....	7
14. TITORÍA.....	7
V. OBXECTIVOS.....	8
1. OBXECTIVOS PEDAGÓXICOS.....	8
2. OBXECTIVOS INSTITUCIONAIS.....	8
VI. ESTRUTURA ORGANIZATIVA.....	9
ÓRGANOS E ASOCIACIÓNS.....	9
1. ÓRGANOS.....	9
1.1.- De Goberno.....	9
a) Unipersoais.....	9
b) Colexiados:.....	9
1.2.- De Coordinación Docente:.....	9
a) Unipersoais:.....	9
b) Colexiados:.....	9
2. ASOCIACIÓNS.....	10
2.1.- Pais e nais do alumnado:.....	10
2.2.- Alumnos e alumnas:.....	10

I. CONTEXTO

1. Recensión histórica:

O Instituto naceu para atender a gran demanda de prazas de ensino medio no centro da cidade de Vigo debido ao incremento da poboación nas décadas '70 e '80.

Comezou a funcionar no curso 1991/92 no IB. República Oriental do Uruguai, en réxime de tarde, mentres se construía o edificio na aba oeste do monte do Castro. Trasládouse á nova edificación no ano 1993 cos problemas derivados dun contorno aínda sen urbanizar.

Acolle alumnado de procedencia urbana que vive nas rúas próximas ao Instituto entre Beiramar e a Gran Vía.

No curso 1996-97 inicia a súa escolarización no centro o alumnado do primeiro ciclo da ESO e gradúase a 1ª promoción do Bacharelato – LOXSE.

2. Alumnado:

A maioría procede do Colexio de Educación Primaria adscrito Dr. Fleming e sempre viviu en Vigo. Fóra de Galicia viviu un 13% e un 5% viviu no estranxeiro.

Maioritariamente utilizan o castelán para comunicarse, aínda que a metade declara que lle gustaría relacionarse en galego ou en galego e castelán.

Segundo o alumnado, o profesorado podería realizar máis actividades para crear interese polas diferentes materias, máis tarefas de repaso e graduadas de acordo cos niveis de aprendizaxe.

O traballo en grupo e a intervención do alumnado na clase dáse máis na ESO (33%) que no Bacharelato (5%).

Entre os materiais usados destaca o libro de texto na ESO e os confeccionados polo profesorado no Bacharelato. Os medios audiovisuais úsanse moi poucas veces.

A maioría do alumnado di entender as actividades propostas. Sen embargo a terceira parte asiste a clases complementarias.

No tempo libre ven a televisión, escoitan música e fan deporte. Mercan videoxogos e discos e saen en grupos mixtos. O alumnado de Bacharelato e do 2º ciclo da ESO adoita consumir alcohol, nunha porcentaxe relevante, nas fins de semana e nos momentos de ocio. A maioría non fuma.

En xeral non están asociados, excepto unha pequena porcentaxe que pertence a clubs deportivos.

3. Profesorado:

O claustro está formado por unha maioría de profesores e profesoras estables no centro e cunha ampla experiencia docente. A lingua predominante é o castelán tanto nas clases como nos materiais empregados.

Declaran ter un alto grao de satisfacción persoal co traballo realizado e perciben boas relacións entre todos os sectores do Instituto.

Respecto ao funcionamento do centro pensan que debe mellorar a Comisión de Coordinación Pedagóxica, os Departamentos e as Xuntas de avaliación.

Unha maioría cre que, debido á importancia das titorías, debe dedicárselles máis horas de atención.

Consideran entre as causas das malas cualificacións do alumnado a falta de motivación e de hábitos de estudio.

Destacan a importancia dos tres tipos de contidos, especialmente a actitude. Tamén se valoran todos os temas transversais, principalmente a educación para a paz e a tolerancia.

Están bastante de acordo cos criterios de avaliación na ESO.

Para manter a orde na clase utilizan, preferentemente, amoestracións e reforzos positivos e, en menor medida, a expulsión.

4. Familias:

Case a metade dos pais e nais posúen estudos primarios repartíndose o resto entre estudos medios e superiores.

Existe un 22% de familias monoparentais. Na maioría destes casos a nai é a titora.

A lingua utilizada entre os pais e cos fillos é, preferentemente, o castelán. A incidencia do paro é baixa en relación coa taxa de paro estatal. Fóra da casa traballan case a metade das mulleres.

A maioría di ler o xornal habitualmente, a metade, libros e dúas terceiras partes asisten a algunha actividade cultural.

Unha gran parte entrevístase co titor ou titora unha ou dúas veces no curso, pero un 20% non vén nunca polo centro.

Conceden similar importancia aos catro aspectos educativos polos que se lles pregunta: solidariedade, coñecementos, cualificacións e disciplina.

A metade di ter unha boa opinión dos profesores e profesoras e o grao de aceptación do Instituto é satisfactorio.

II. INSTALACIÓNS E DOTACIÓNS

O Centro ten planta en “ T ” e dúas alturas. No recinto exterior está o ximnasio e unha pista deportiva. O instituto conta con 24 aulas de uso común e as seguintes aulas específicas:

- * Aula de Artes Plásticas.
- * Aula de Música
- * Aula de Tecnoloxía-ESO
- * Aula de Tecnoloxía-Bacharelato
- * Aula de Idiomas
- * Aula de Informática
- * Aula de apoio

A esta infraestrutura hai que engadir:

- * Laboratorio de Física
- * Laboratorio de Química
- * Laboratorio de Ciencias

Unha Biblioteca cuns 6.000 volumes e publicacións diversas e unha Sala de Conferencias completan as dependencias educativas.

O Instituto dispón dun ascensor e de ramplas de acceso. Tamén conta con baño e aseo adaptado para minusválidos/as físicos/as con mesa-camiña. Existe un teléfono accesible para persoas en cadeiras de rodas.

III. OFERTA EDUCATIVA

No centro impártese a EDUCACIÓN SECUNDARIA xurdida da Reforma Educativa do ano 1990: Educación Secundaria Obrigatoria e Educación Secundaria Post-obrigatoria (Bacharelato).

A actividade lectiva desenvólvese de luns a venres, en horario de 09.00 a 14.30 horas cando non hai clase pola tarde e de 09.00 a 13.40 horas cando hai clase pola tarde. O alumnado do Segundo Ciclo de ESO e o de Bacharelato ten dúas sesións en dúas tardes, de 16.00 a 17.40 horas, e o do primeiro Ciclo dúas sesións nunha tarde.

As clases son de 50 minutos e polas mañás hai un descanso de trinta minutos despois da terceira sesión.

Están incorporados os alumnos/as do 1º ciclo da ESO que proceden do Colexio de Educación Primaria *Dr. Fleming* adscrito ao Instituto.

O número de alumnos e alumnas do instituto é de 700. As distintas materias son impartidas por 60 profesores/as.

O centro conta con de 24 unidades:

- 3 para 1º da ESO
- 3 para 2º da ESO
- 4 para 3º da ESO
- 4 para 4º da ESO
- 5 para 1º de Bacharelato
- 5 para 2º de Bacharelato

A Educación Secundaria Obrigatoria (ESO) abarca catro cursos académicos, entre os doce e os dezaseis anos de idade. Ten como finalidades fundamentais transmitir a todo o alumnado os elementos básicos da cultura e preparamos para a vida activa e/ou para acceder á Formación Profesional específica de Grao Medio e/ou ao Bacharelato.

O título obtido ao superar a Educación Secundaria Obrigatoria é o de Graduado/a en Educación Secundaria e faculta para o acceso á Formación Profesional de Grao Medio ou ao Bacharelato.

Materias Optativas:

1º Ciclo ESO:

- 2ª lingua estranxeira, Francés (Optativa preferente)
- Obradoiro de Comunicación Oral
- Obradoiro de Matemáticas

3º ESO:

- 2ª lingua estranxeira, Francés
- Cultura Clásica
- Iniciación á Tecnoloxía Informática
- Ciencias Medioambientais e da Saúde

4º ESO:

- 2ª lingua estranxeira, Francés
- Cultura Clásica
- Iniciación á Tecnoloxía Informática
- Técnicas de Expresión Escrita

A Educación Secundaria Post-obrigatoria ou Bacharelato comprende dous cursos académicos e ten como finalidade a formación xeral do alumnado, así como a súa orientación e preparación para estudos superiores, tanto universitarios como de Formación Profesional específica. Para acceder ao Bacharelato é necesario estar en posesión do título de Graduado en Educación Secundaria.

O alumnado pode escoller entre tres modalidades de Bacharelato: Bacharelato de Ciencias da Natureza e da Saúde, Bacharelato de Humanidades e Ciencias Sociais e Bacharelato de Tecnoloxía. No segundo curso de bacharelato diversifícanse, a veces, en dous itinerarios por cada modalidade.

1º BACHARELATO

MODALIDADES DE BACHARELATO	CIENCIAS DA NATUREZA E DA SAÚDE	TECNOLOXÍA	HUMANIDADES E CIENCIAS SOCIAIS	
			A: HUMANIDADES	B: CIENCIAS SOCIAIS
MATERIAS PROPIAS DA MODALIDADE	Matemáticas I Física e Química Biología e Xeoloxía	Matemáticas I Física e Química Tecnoloxía Industrial I	Hª Mundo Contemporáneo Latín I Grego I	Hª Mundo Contemporáneo Matemáticas Aplicadas I Economía
MATERIAS OPTATIVAS	Francés I Música I Tecnoloxía Industrial I Economía	Francés I Música I Debuxo Técnico Economía	Francés I Música I Literatura Universal Ética e Filosofía do Dereito Matemáticas Aplicadas I	Francés I Música I Literatura Universal Ética e Filosofía do Dereito Latín I

2ª BACHARELATO

MODALIDADES DE BACHARELATO	CIENCIAS DA NATUREZA E DA SAÚDE		TECNOLOXÍA	HUMANIDADES E CIENCIAS SOCIAIS	
	A: NATUREZA	B: SAÚDE		A: HUMANIDADES	B: CIENCIAS SOCIAIS
MATERIAS PROPIAS DA MODALIDADE	Matemáticas II Física Debuxo Técnico ou Biología	Química Biología Ciencias da Terra e do Medioambiente	Matemáticas II Física Debuxo Técnico	Latín II Hª da Filosofía Hª da Arte	Matemáticas Aplicadas II Economía e Organ. de Empresas Xeografía
MATERIAS OPTATIVAS	Química Xeoloxía	Matemáticas II Física	Electrotecnia Tecn. Industrial II Química	Grego II	Hª da Arte
	Francés II Música II Métodos Estatísticos e Numéricos Filosofía da Ciencia e da Tecnoloxía			Francés II Música II Lit. Hispánicas Lit. Galega s. XX Introdución ás Ciencias Políticas e Socioloxía Hª e Xeografía de Galicia	

IV. SINAIS DE IDENTIDADE

1. MODELO DE XESTIÓN

O centro promove unha xestión participativa e democrática. Isto implica que todos os sectores que o compoñen (profesorado, alumnado, pais, nais, persoal non docente) colaboren dunha maneira real e efectiva no seu funcionamento a través da súa participación nos diferentes órganos de xestión.

Foméntanse as asociacións do alumnado, as relacións coas institucións do contorno e as actividades de formación do profesorado.

2. ASPECTOS INSTITUCIONAIS

O centro aspira a educar ao alumnado como cidadáns/ás de plenos dereitos nunha sociedade plural e democrática, cunha dimensión europea e internacional, para o cal promove a participación en diversos tipos de proxectos educativos e intercambios que propicien o coñecemento mutuo, a creación dunha conciencia europea e internacional, como sólida base de tolerancia.

3. CONVIVENCIA E VALORES DEMOCRÁTICOS

A educación e convivencia no noso centro desenvólvese nun marco de tolerancia, solidariedade e respecto mutuo.

Ninguén é discriminado por razón da súa procedencia, relixión, opinión, etnia ou nivel económico e propíciáanse actitudes compensadoras de realidades socioculturais diferentes.

As medidas de prevención e tratamento dos conflitos teñen sempre un carácter educativo e recuperador.

4. A CONFESIONALIDADE

O noso centro declárase aconfesional e, por tanto, non se adscribe a ningunha confesionalidade relixiosa concreta, sendo respectuoso con todas as crenzas.

5. NORMALIZACIÓN LINGÜÍSTICA

Foméntase a normalización da lingua galega como lingua vehicular, creando un ambiente favorable á súa utilización por parte de toda a comunidade educativa, e propiciando o seu uso nas diferentes áreas e niveis. Promóvese a desaparición de prexuízos, e motívase a creación de actitudes positivas cara ela.

6. COEDUCACIÓN

O centro comprométese coa coeducación. O profesorado tentará en todo momento educar para a igualdade, modificando as actitudes discriminatorias por razón de sexo por medio dunha pedagogía efectiva, evitando linguaxe sexista e condutas que fomenten os roles tradicionais atribuídos ao home e á muller.

7. EDUCACIÓN PARA A TOLERANCIA

Foméntase no noso centro unha educación efectiva en valores, como a tolerancia, os comportamentos non discriminatorios e a paz como actitudes básicas para a convivencia, creando unha conciencia que se asente neles.

8. EDUCACIÓN PARA A SAÚDE

O noso centro mantén unha permanente atención á educación para a saúde, fomentando os hábitos que redunden na calidade de vida da persoa, prestando especial atención a unha educación

vial elemental, ó coñecemento da sexualidade como parte dunha educación integral, e informando dos perigos do consumo de tabaco e alcohol.

9. DESENVOLVEMENTO E MEDIO AMBIENTE

O centro promove un ensino que fomente un sentimento de responsabilidade cun desenvolvemento que preserve os recursos materiais na actualidade e para as xeracións futuras e sexa xusto e equitativo a nivel mundial, tendo en conta a interrelación económico-ecolóxica e político-social.

10. METODOLOXÍA

Foméntase o ensino-aprendizaxe como un proceso activo e participativo que potencie a investigación e a autoaprendizaxe nun contorno de cooperación e traballo en equipo para desenvolver a capacidade de análise crítica da realidade e fomentar o desenvolvemento integral como persoas.

A función do profesorado é, sobre todo, a de axente motivador e estimulador do proceso educativo e non só como mero transmisor de coñecementos.

11. AVALIACIÓN

Poténciase unha avaliación continua, formativa e reguladora entendida como instrumento educativo que informa e fai unha valoración do proceso de aprendizaxe que seguen os/as alumnos/as, e non só dos resultados académicos. Ten como obxectivo que o/a profesor/a poida ofrecer en todo momento as propostas e medidas máis axeitadas para desenvolver as capacidades dos estudantes. Contempla a diversidade do alumnado, busca a motivación e potencia a autoavaliación.

12. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE - INTEGRACIÓN

O centro asegura a atención á diversidade de alumnos/as con distintas capacidades, estilos e ritmos de aprendizaxe e favorece a integración de alumnos/as con determinadas minusvalías, adoptando en cada momento o conxunto de medidas curriculares e organizativas necesarias (formación psicopedagóxica do profesorado, eliminación de barreiras arquitectónicas, apoios específicos...) para establecer as respostas educativas máis axeitadas a dita pluralidade.

13. ORIENTACIÓN

O centro potencia unha orientación educativa entendida como proceso de axuda que comprenda unha acción tutorial que garanta a prevención das dificultades de aprendizaxe, unha atención individualizada, que axude ao alumno a tomar decisións académicas e profesionais, a integración e participación dos alumnos/as na vida do centro, unha participación e relación fluída coas familias e a implicación e coordinación de todo o equipo docente nesta tarefa.

14. TITORÍA

O centro desenvolve a titoría nun sentido amplo que afecte a toda a acción educativa coa responsabilidade de todos os profesores/as no compromiso de educar (máis alá da función concreta de facilitar o ensino-aprendizaxe dos contidos) para formar persoas cunha autonomía e madurez educativa e vocacional que as axude a integrar experiencias, aprendizaxes e tomar decisións de maneira libre e responsable.

V. OBXECTIVOS

1. OBXECTIVOS PEDAGÓXICOS

- 1.1 Potenciar un ensino activo no que o alumnado se sinta axente da súa propia aprendizaxe.
- 1.2 Fomentar o traballo en equipo para desenvolver os valores de cooperación e solidariedade.
- 1.3 Fomentar o hábito de observación e análise para desenvolver a capacidade crítica.
- 1.4 Potenciar a autoestima como medio para asegurar o axeitado desenvolvemento das capacidades persoais.
- 1.5 Promover a adquisición de destrezas e hábitos de traballo.
- 1.6 Fomentar a creatividade artística, científica e literaria.
- 1.7 Fomentar inquietudes máis alá dos contidos académicos, promovendo a lectura de prensa, libros,..., así como saídas culturais.
- 1.8 Impulsar condutas que se traduzan nunha mellor calidade de vida relativas á hixiene corporal, alimentación, exercicio físico e informar sobre os riscos do consumo de tabaco, alcohol e drogas.
- 1.9 Educar para a igualdade evitando discriminacións de todo tipo: racial, sexual,..., e impulsar a tolerancia a credos e condutas de distinta orixe cultural ou relixiosa.
- 1.10 Asegurar a atención ao alumnado con necesidades educativas especiais, facilitando a súa integración.
- 1.11 Potenciar o uso do galego en todos os ámbitos do noso centro.
- 1.12 Promover o coñecemento da nosa cultura, valorándoa como parte da propia identidade.
- 1.13 Fomentar a convivencia e o respecto entre todos os membros da comunidade educativa.
- 1.14 Educar sobre a importancia que teñen os diferentes aspectos medioambientais atendendo especialmente á conservación do contorno: coidado dos bens persoais e públicos, etc.
- 1.15 Potenciar unha orientación escolar e vocacional que axude ao alumnado na toma de decisións nos planos educativo e profesional.
- 1.16 Asegurar a avaliación continua como instrumento para valorar o proceso do ensino-aprendizaxe.

2. OBXECTIVOS INSTITUCIONAIS

- 2.1 Garantir a liberdade de todos os membros da comunidade educativa.
- 2.2 Facilitar que o profesorado, alumnado, nais, pais e persoal non docente manteñan unha comunicación aberta e permanente entre si.
- 2.3 Fomentar as relacións con outros centros educativos (compartindo as instalacións, medios e as actividades culturais e deportivas)
- 2.4 Facilitar intercambios e relacións con outros centros do Estado e do estranxeiro.
- 2.5 Demandar das institucións públicas a colaboración para a realización de proxectos e actividades educativas.
- 2.6 Fomentar a participación do alumnado en actividades promovidas por estas entidades.
- 2.7 Facilitar a participación do profesorado en actividades de formación e investigación pedagóxica.

VI. ESTRUCTURA ORGANIZATIVA

ÓRGANOS E ASOCIACIONES

As funcións e competencias destes órganos e asociacións veñen reguladas nas disposicións legais vixentes, fundamentalmente no Regulamento Orgánico dos Institutos de Educación Secundaria.

1. ÓRGANOS

1.1.- De Goberno

a) Unipersoais

- * **Director/a:** Representa ao Instituto e dirixe e coordina as actividades do mesmo.
- * **Vicedirector/a:** Coordina as actividades complementarias e extraescolares e substitúe ao director/a na súa ausencia.
- * **Xefe/a de Estudos:** Encárgase de planificar e coordinar as actividades de carácter académico de profesorado e alumnado.
- * **Secretario/a:** Responsable da xestión administrativa e económica do Centro.

b) Colexiados:

- * **Consello Escolar:** Órgano de xestión do Centro, formado polos representantes do profesorado, alumnado, familias, persoal de Administración e servizos, e Concello. Tamén integra no seu seo a Comisión Económica.
- * **Claustro:** Órgano de participación do profesorado para planificar, coordinar, decidir e informar sobre as cuestións docentes e as actividades complementarias.

1.2.- De Coordinación Docente:

a) Unipersoais:

- * **Titor/a:** Profesor/a encargado dun grupo, que ten como función o seguimento individualizado do proceso educativo do alumnado, coordinando ao equipo docente e facilitando a cooperación coas familias.

b) Colexiados:

* Departamentos:

- **Departamento de Orientación:** Encargado de elaborar e coordinar o plano de actividades titoriais, apoiar e colaborar no axuste do proceso de ensino-aprendizaxe ás características e necesidades dos alumnos/as e deseñar e participar no plan de orientación académica e vocacional contribuíndo á toma de decisións libre e responsable por parte dos alumnos/as en cada momento educativo.
- **Departamento de actividades complementarias e extraescolares:** Encargado de coordinar as actividades complementarias propostas polo profesorado e promover e organizar as actividades extraescolares.
- **Departamentos didácticos:** Órganos básicos encargados de organizar e desenvolver as ensinanzas propias das áreas ou materias.

* **Comisión de Coordinación Pedagógica:** Órgano encargado de establecer os criterios para a elaboración dos proxectos curriculares, programación didáctica, plano de acción tutorial e de orientación educativa e profesional, asegurando a súa coherencia co PEC. Está formada por: Director/a, Xefe/a de Estudos, Xefes/as de Departamentos didácticos, Xefe/a de Orientación, Coordinador/a do Equipo de Normalización Lingüística, Profesorado de apoio e Xefe/a do Departamento de actividades complementarias e extraescolares.

* **Equipo de Normalización Lingüística:** Está integrado por profesorado, alumnado e persoal non docente. É o encargado de elaborar o plano de normalización lingüística e promocionar o uso da lingua galega no seo da comunidade educativa.

* **Equipo Docente:** Profesorado que imparte docencia a un mesmo grupo e baixo a coordinación do titor/a promove a coherencia do proceso educativo do alumnado e garante a toma de medidas correctoras oportunas.

2. ASOCIACIONES

2.1.- Pais e nais do alumnado:

Asisten aos pais ou tutores en todo aquilo que atinxe á educación dos seus fillos e fillas, colaboran nas actividades educativas do centro e promoven a participación dos pais e nais do alumnado na xestión do centro.

2.2.- Alumnos e alumnas:

Expresan a opinión do alumnado en todo aquilo que afecte á súa situación no centro, colaboran no labor educativo do centro e nas actividades complementarias e extraescolares, promoven a participación do alumnado nos órganos colexiados do centro e realizan actividades culturais, deportivas e de fomento da acción cooperativa e de traballo en equipo.